

УДК 792.8.08:[738.147:739.3-051]

О. В. ЄРЕМЕНКО, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ЕТЮД: ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ- ХОРЕОГРАФІВ

Висвітлено особливості та охарактеризовано різновиди хореографічних етюдів (навчальний, танцювальний, орнаментальний, тематичний) та їх композиційну побудову (експозиція, зав'язка, розвиток дійства, кульмінація, розв'язка). Доведено значення хореографічного етюд у підготовці майбутніх фахівців-хореографів.

Ключові слова: етюд, хореографічний етюд, фахівці-хореографи, навчальний етюд, танцювальний етюд, орнаментальний етюд, тематичний етюд.

У перекладі з французької мови етюд означає – вивчення. Поняття етюд зустрічається у всіх жанрах мистецтва. У хореографічному мистецтві під етюдом ми розуміємо маленький закінчений твір, який за своїм змістом, за якістю наближається до самостійного сценічного номеру. У підготовці майбутніх фахівців-хореографів етюди відіграють особливу роль.

Вважаємо за необхідне відзначити, що в хореографії етюд має два різновиди, зокрема навчальний та танцювальний. Навчальний етюд включає в себе рухи, манеру та характер тієї або іншої національності. Навчальний етюд передбачає вивчення рухів, які в подальшому будуть включені до постановки. Натомість, під танцювальним етюдом розуміємо невеликий танцювальний твір, що відзначається закінченою формою. Більш того, він включає лексику та композиційний малюнок [2, с. 18].

На основі аналізу та систематизації джерелознавчої літератури нами було встановлено, що етюди бувають:

- на розвиток техніки виконання;
- на композиційний малюнок;

- на акторську майстерність;
- на пластику [2, с. 1].

Доцільно охарактеризувати кожну позицію. Так, в етюдах на розвиток техніки виконання хореографічний матеріал виконується у варіаціях, в поєднаннях, від простого до складного. Означені етюди обов'язково передбачають техніку, манеру та характер виконання тієї народності, чії рухи використані. В основі етюдів на малюнок лежить сам композиційний малюнок і його розвиток. Етюд на акторську майстерність передає окремий образ чи характер персонажа. Включення роботи рух, корпусу, голови характеризують етюд на пластику.

Доведено, що етюди підрозділяються на орнаментальні та тематичні. Так, орнаментальні етюди, які не передбачають змісту, включають велику кількість хореографічного матеріалу, що подається від простого до складного. Натомість, тематичні – відзначаються наповненням певної тематики, окремого образу та змісту.

Як і будь-який хореографічний твір, етюд має свою композиційну побудову. Кожен етюд складається з 5 частин, а саме:

- експозиція – у цій частині відбувається знайомство глядача з виконавцями, з національністю, епохою, музичним матеріалом і т.д.;
- зав'язка – в цій частині зав'язуються взаємини між виконавцями;
- розвиток дійства – найбільша частина етюду, в якій використовується велика кількість лексики, найяскравіше розкривається зміст самого етюду;
- кульмінація – найвища точка хореографічного етюду, що характеризується динамікою розвитку дійства, взаємовідносин між героями;
- розв'язка – завершення хореографічного етюду, де відбувається прощання виконавців з глядачем; розв'язка буває як миттєвою, коли різко обривається дійство, так і поступовою [2, с. 19-20].

У роботі над етюдами майбутні фахівці-хореографи опановують на практиці прийоми і методи постановочної роботи, проявляють режисерську, педагогічну, а також акторську майстерність. Хореографічні етюди розвивають у майбутніх фахівців-хореографів вміння працювати з виконавцями, розширюють їхню уяву, розкріпають та надають можливість виявити творчу індивідуальність кожного учасника освітнього процесу [1, с. 28].

Отже, хореографічний етюд є невеликим танцем, за допомогою якого вирішується конкретне завдання. Етюдна робота, з одного боку, спрямована на розвиток і вдосконалення техніки танцю й акторської майстерності, з іншого боку – допомагає закріпленню отриманих знань і умінь шляхом створення і творчого застосування комбінацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю / Є. Зайцев, Ю. Колесниченко. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 416 с.
2. Мелехов А. Искусство балетмейстера. Композиция и постановка танца / А. Мелехов. – Екатеринбург, 2015. – 128 с.
3. Хореографічний етюд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pan4en.livejournal.com/10143.html>.

